

Protokoll fra møte i Faggruppen for plantehelse (Faggruppe 9) i VKM 10. mars 2008 kl. 10-15

Deltakere:

Fra Faggruppe 9:

Leif Sundheim (faggruppe- og møteleder), May Bente Brurberg, Trond Hofsvang, Christer Magnusson, Trond Rafoss, Brita Toppe, Anne Marte Tronsmo og Bjørn Økland

Fra Mattilsynet:

Hilde Paulsen

Fra sekretariatet til VKM:

Elin Thingnæs (Ref.)

1. Konstituering av møtet

Møteleder ønsket velkommen til møte i VKMs Faggruppe for plantehelse, Faggruppe 9. Innkalling og forslag til dagsorden ble godkjent uten endringer. Ingen av medlemmene meldte seg inhabile i noen av sakene.

2. Oppfølging fra sist møte i faggruppen

Floghavre – status i arbeidet med risikovurdering

Endelig versjon av Bioforsks to rapporter er nå mottatt. Rapportene skal være endret etter faggruppens behandling på sist faggruppemøte.

Vedtak: Sekretariatet vil lage et utkast til faggruppens risikovurdering med utgangspunkt rapportene fra Bioforsk og VKMs mal for risikovurdering. Faggruppeleder og et av medlemmene vil få risikovurderingen til gjennomsyn før den sendes over til Mattilsynet.

3. Plantehelsesaker som skal behandles på møtet

Ips amitnus

VKM har mottatt en rapport fra Institutt for skog og landskap som skal brukes som bakgrunn for faggruppens risikovurdering. Rapporten ble nøye gjennomgått og diskutert. Det ble vedtatt noen endringer og tilføyinger i rapporten.

Vedtak: Institutt for skog og landskap vil gjøre endringer og tilføyninger i rapporten i henhold til faggruppens vedtak. Sekretariatet vil bidra i enkelte punkter i rapporten. En endelig rapport vil bli mottatt fra Institutt for skog og landskap senest 15. april. Sekretariatet

vil lage et utkast til faggruppens risikovurdering med utgangspunkt rapporten og VKMs mal for risikovurdering. Risikovurderingen vil bli sendt på høring i faggruppen før oversendelse til Mattilsynet i mai 2008.

”Hoppebønner”: frø med planteskadegjøreren *Cydia saltitans* – valg av arbeidsgruppe
Endelig bestilling er mottatt fra Mattilsynet. Frist for svar til Mattilsynet er 1. juli 2008.

Vedtak: Faggruppeleder og nestleder vil utarbeide et utkast til risikovurderingen. Saken vil bli ferdigbehandlet på neste faggruppemøte i juni.

Furuvendematode (PWN) - valg av arbeidsgruppe
Endelig bestilling er mottatt fra Mattilsynet. Frist for svar til Mattilsynet er 15. september 2008 (delleveranse 1) og 31. januar 2009 (delleveranse 2).

Vedtak: VKM vil i første omgang bestille en bakgrunnsrapport for delleveranse 1 fra Bioforsk Plantehelset. En rapport vil også bli bestilt som bakgrunn for delleveranse 2, men det er ikke bestemt hvor VKM vil bestille denne fra. En arbeidsgruppe i faggruppen vil følge opp arbeidet med rapportene underveis. Gruppen består av faggruppeleder og tre faggruppedlemmer. Sekretariatet vil koordinere arbeidet i arbeidsgruppen.

4. Plantehelsesaker i Mattilsynet

Phytophthora ramorum

Mattilsynet ønsket å luften tanken om å bestille en risikovurdering av skadegjøreren *Phytophthora ramorum* fra VKM nå, og ikke vente på konklusjonen i EUs risikovurdering av skadegjøreren (RAPRA-prosjektet). Avslutningen av RAPRA-prosjektet har blitt stadig utsatt og forventes ferdigstilt høsten 2008. Mattilsynet har behov for en risikovurdering for norske forhold som skal brukes til å vurdere om skadegjøreren for fremtiden skal reguleres som en karanteneskadegjører og listes i vedlegg til ”Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere”. Alternativt kan den anses som en kvalitetsskadegjører, og i så fall vil *Phytophthora ramorum* -forskriften oppheves. Mattilsynet og faggruppen ser at det kan være problematisk å vente med en slik risikovurdering, at det da fort kan bli en hastesak. Faggruppen foreslår at Mattilsynet kommer med en bestilling nå. Utforming av bestillingen og første trinn i arbeidet med risikovurderingen vil ta tid. Det er ikke utelukket at RAPRA-prosjektet er avsluttet og at en Europeisk risikoanalyse foreligger innen faggruppen konkluderer i sin risikovurdering for norske forhold. I så fall kan resultater fra EU-prosjektet tas med i vurderingen. Faggruppen mener det allerede er kommet en rekke publikasjoner fra RAPRA-prosjektet, og antar at det er mulig å få tak i disse.

Vedtak: Mattilsynet vil tenke på saken før en endelig avgjørelse. Mattilsynet vil undersøke hvilke publikasjoner/data det er mulig å få tak i fra EU per i dag.

Mulig import av poteter fra Nederland

Nederland har de senere årene redusert frekvensen av mørk ringrøte, og ber derfor Norge revurdere sitt forbud mot import av nederlandske poteter fra "Pest free areas". Det er mulig Mattilsynet vil få behov for en risikovurdering i den forbindelse.

Vedtak: Orienteringen tas til etterretning.

5. Saker til hovedkomiteen

Ingen saker

6. Saker fra møte i hovedkomiteen

Faggruppeleder orienterte om noen av sakene i siste møte i hovedkomiteen 24. januar i år. Blant annet ble mål og strategier for VKM behandlet. Faggruppen har tidligere gitt sitt bidrag til saken. En større rapport om samvirkende toksiske effekter av stoffer i blanding ble behandlet på møtet. Rapporten er utarbeidet av Faggruppe 2, 4 og 5, og vil bli publisert like over påske. En arbeidsgruppe er nedsatt for å se på kreditering for VKM-arbeid hos de ulike arbeidsgiverne til VKMs medlemmer. Faggruppen vil bli holdt orientert om arbeidet i denne gruppen.

Vedtak: Orienteringen tas til etterretning

7. Møter o.a. av felles interesse Oppsummering av møtet om risikovurdering av fremmede arter 7. mars

Faggruppen inviterte relevante aktører i Norge til et møte i Oslo 7. mars. Hensikten med møtet var blant annet å få en oversikt over hvem som gjør hva når det gjelder risikovurdering av fremmede arter. Følgende institusjoner var representert på møtet: Artsdatabanken, Direktoratet for naturforvaltning, Institutt for skog og landskap, Mattilsynet, NINA og NIVA. I tillegg var UMB, Institutt for skog og landskap og Bioforsk Plantehelse representert via faggruppens medlemmer. Deltakerne fant møtet nyttig og informativt, og så på det som oppstarten av et nytt forum som det vil være fruktbart å opprettholde.

Natur 2008

Artsdatabanken vil holde sin årlige konferanse om biologisk mangfold 13. mai i Oslo kongressenter. Program for møtet ligger ute på Artsdatabankens nettsider:

<http://www.artsdatabanken.no/ArticleList.aspx?m=6&amid=3861>

EFSA "Working Group Emerging Risks"

Faggruppeleder er medlem av denne arbeidsgruppen og orienterte fra første møte i Parma 13. februar. Faggruppeleder er eneste plantehelseekspert i panelet, og ga panelet en oversikt over andre viktige internasjonale aktører på dette området. Arbeidsgruppen ble delt inn i tre undergrupper: A) Data collection system (including indicators), B) Assessing and processing data, og C) Establishing and maintaining effective interface with relevant bodies, including non-food information sources. Faggruppeleder vil delta i sistnevnte undergruppe.

Vedtak: Orienteringen tas til etterretning.

8. Nytt fra sekretariatet

Ny medarbeider i sekretariatet

Sekretariatet opplyste at Danica Grahek-Ogden er ansatt som koordinator for hovedkomiteen fra første januar 2008

Vedtak: Orienteringen tas til etterretning.

10. Eventuelt

Vurdering av behov for ny miljømessig risikovurdering av makroorganismer som ble godkjent i 2001 og senere

VKMs Faggruppe for plantevernmidler (Faggruppe 2) har laget et notat vedrørende behovet for miljørisikovurderinger av biologiske preparater som nytteinsekter og -nematoder. Faggruppe 9 har blitt bedt om å gi en tilbakemelding på dette. Nestleder i faggruppen har formulert et svar til Faggruppe 2. Notatet har vært ute til høring i faggruppen og er nå klar til å sendes over.

Vedtak: Sekretariatet sender svaret over til Faggruppe 2.

Et behov for en standard for hvordan faggruppen uttrykker grad av risiko og usikkerhet dukker stadig opp i faggruppens arbeid. Det vil være en fordel om en slik standard er mest mulig harmonisert med andres risikovurderinger på tilsvarende områder, både nasjonalt og internasjonalt. EPPO "Guidelines on Pest Risk Analysis" bruker en skala for sannsynlighet (Very unlikely, unlikely, moderately likely, likely, very likely) og en skala for usikkerhet (Low, medium, high). En tilsvarende norsk skala kan være aktuell i faggruppens arbeid.

Vedtak: Sekretariatet vil forberede saken for diskusjon i faggruppen ved blant annet å se hva de andre faggruppene gjør.

Et av medlemmene stilte noen spørsmål vedrørende dokumentasjon bak påstander i media om økologisk landbruk og økologisk mat. Hvem har ansvar for å samle og gjennomgå dokumentasjon om helse- og miljøeffekter av økologisk mat og dyrking? Hvem har ansvaret for å etterprøve offentlighetens påstander rundt dette? Kunne det være aktuelt med en faggruppe for økologisk mat i VKM? Eller kunne det være aktuelt med en helhetsvurdering av økologisk mat på tvers av flere av faggruppene i komiteen?

Vedtak: Faggruppens koordinator vil lufte disse tankene i sekretariatet.

11. Nye møtedatoer

Neste møte i faggruppen er 9. juni.